

De Wenkende leider

Gespreksvragen

KerkPunt

kom verder in kerk-zijn

 info@kerkpunt.nl
 www.kerkpunt.nl

 Dokter Spanjaardweg 4b | 8025BT Zwolle
 038 – 42 704 80

Tip: Bespaar papier en inkt. Print alleen de pagina's die je nodig hebt.

Colofon

Copyright Kerkpunt
Dokter Spanjaardweg 4b | 8025 BT Zwolle
www.kerkpunt.nl

INHOUD

1. Inleiding	4
2. Vragen bij elk hoofdstuk.....	5
2.0. Inleiding	5
2.1. De consensus-leider	6
2.2. De charismatische leider	7
2.3. De wenkende leider	8
2.4. Van duwen en trekken naar wenken.....	9
2.5. De bestemming.....	10
2.6. De gemeente heeft leiders nodig	11
2.7. Voorbeeldig leiderschap activeert de gemeente	12
3. Over Kerkpunt	13
Missie	13
Voor wie	13
Wie zijn we.....	13
Achtergrond	13
Meer weten.....	13

1. INLEIDING

Bedankt voor jouw belangstelling voor de gespreksvragen bij mijn boek. Op de volgende pagina's vind je per hoofdstuk een aantal vragen. Ze zijn vooral bedoeld om met elkaar het gesprek te voeren over leiding geven in de kerk. Bij elk hoofdstuk doe ik een aanzet voor verdere verdieping. Misschien is het teveel voor één bespreking, neem dan gerust meer tijd en ga de volgende keer verder met dat hoofdstuk.

Misschien heb je minder met de door mij bedachte vragen, en wil je met elkaar in gesprek over wat jullie aan het denken heeft gezet. Eerlijk gezegd hoop ik daar op. Want ik geloof dat je op die manier dichterbij jezelf blijft en wat mijn boek met jullie doet. Dus voel je vooral niet bezwaard als je niet met de door mij bedachte vragen doet. Dus als je wel graag over het boek wil doorspreken, maar niet zoveel hebt met vragen die door een ander zijn bedacht, kan je samen als volgt te werk gaan:

- Spreek vooraf met elkaar af welk hoofdstuk (of welke pagina's) je bespreekt.
- Iedereen zet tijdens het lezen van dit hoofdstuk een plusteken, minteken of vraagteken in de kantlijn. Maak voor jezelf eventueel een korte notitie, zodat je jouw gedachte 'vasthoudt'.
- Bij de bespreking van een hoofdstuk (of een gedeelte daarvan) loop je per pagina eerst alle plustekens langs. Luister naar elkaar en stel vragen als de toelichting niet duidelijk is. Ontvang de elkaars gedachten en vermijd discussie.
- Daarna bespreek je op dezelfde manier alle mintekens.
- Vervolgens doe je hetzelfde voor de vraagtekens. Hier kun je elkaar wellicht helpen door samen te zoeken naar de bedoeling van de auteur.
- Beantwoord ten slotte met elkaar de vraag: Wat willen we doen met wat we samen hebben ontvangen of geleerd? Noteer dit, en kom hier bij de volgende ontmoetingen steeds weer op terug, zodat je elkaar hieraan herinnert.

Welke vorm je met elkaar ook kiest, ik hoop dat het gesprek vanuit *De wenkende leider* jullie helpt de gemeente met vreugde voor te gaan.

Leiding geven is in essentie makkelijk! Het enige dat je hoeft te doen is de gemeenteleden vragen wat ze van God hebben ontvangen. En wat ze van jullie als leiders nodig hebben om daar iets mee te gaan doen. Over de kerk ben ik dan ook hoopvol. Want alles wat we nodig hebben om zijn werk te doen, geeft Hij aan ons. Hoe fijn is dat!

Wil je meer weten of wil je verder groeien in het leiden van de gemeente? Neem dan contact met ons op. Ga naar www.kerkpunt.nl voor onze contactmogelijkheden.

Met vriendelijke groet,

Klaas Quist
Adviseur leiderschap en gemeenteontwikkeling

2. VRAGEN BIJ ELK HOOFDSTUK

2.0. Inleiding

Gespreksvragen bij de inleiding

1. De ouderling riep: Ik ben geen leider! (pagina 9) Hoe is dat voor jou?
2. Door het duwen en trekken lekt veel energie weg (p. 11). Geef 'jouw energie' een cijfer op de schaal van 1 tot 10 (1 staat voor: ik ben de uitputting nabij en 10 voor: kom maar op).
3. Bespreek met elkaar het cijfer en wat maakt dat jij dit cijfer geeft.
4. Wat roept het woord 'wenken' bij jou op?

Mogelijkheden voor verdere verdieping

- Lees Johannes 16:23 en 24.
- Wat zou je de Vader willen vragen? Noteer deze gedachten en verken met elkaar aan welk van deze gedachten je Jezus' Naam kunt verbinden.
- Waarover krijgen jullie vrijmoedigheid? Breng dat in gebed voor Gods aangezicht.

Ruimte voor aantekeningen

2.1. De consensus-leider

Korte terugblik

De vorige keer hebben jullie over de inleiding gesproken. Hoe kijk je daar nu op terug? Zijn er nieuwe gedachten of ideeën die het delen waard zijn?

Gespreksvragen bij hoofdstuk 1

1. Eenheid is dan ook geen opdracht voor ons maar een gegeven dat we mogen ontvangen (p. 19) en moeten bewaren (p. 24). Welke gedachten roept dit bij jou op?
2. De consensus-leider wil recht doen aan alle stemmen (p. 21) en niemand te kort doen (p. 23). Wat herken je hiervan in jezelf en in hoe jullie samen leiding geven?
3. Gemeenteleden met de meest uitgesproken standpunten hebben de meeste invloed en bepalen het tempo in de gemeente. (p. 25) Welke geluiden zijn dominant in jullie gemeente en welke standpunten horen jullie niet of nauwelijks? Noteer op twee grote (flip over) vellen:
  - a. De dominante standpunten (dus wat jullie veel horen)
  - b. De zwijgende gedachten (wat jullie missen)
4. Maak een ordening: wat zijn de drie meest besproken onderwerpen?
5. Wat zegt de manier waarop jullie hiermee omgaan van jullie leiderschapsstijl?
6. Ga in gebed over wat je gevonden hebt over de gemeente en jullie leiderschap.

Mogelijkheden voor verdere verdieping

- Lees Efeziërs 4:1-6.
- Lees vers 3 nogmaals.
- Wees samen 5 minuten stil en denk na over deze woorden:
  - Wat staat er?
  - Wat doet het met je?
- Deel met elkaar wat je hebt ontvangen en noteer alle gedachten
- Leg dit aan God voor en bid om wijsheid en inzicht, zodat duidelijk wordt wat Hij van jullie verwacht.

Ruimte voor aantekeningen

2.2. De charismatische leider

Korte terugblik

Bij de bespreking van hoofdstuk 1 hebben jullie een overzicht gemaakt van stemmen/geluiden die jullie veel horen of juist missen. Hoe bepaalt dit jullie agenda van vandaag?

Gespreksvragen bij hoofdstuk 2

1. Charisma is een gave van de heilige Geest die vreugde geeft (p. 28). Vanwege dit ongreepbare aspect zijn we in de kerk misschien ook wel huiverig voor een al te grote nadruk op charisma (p. 33). Hoe waardeert jij charisma?
2. Leiders geven leiding onder het gezag van Christus die het hoofd van de gemeente is (p. 34). Hoe geven jullie vorm en inhoud aan dit mandaat?
3. Bid voor elkaar en de gemeente.

Mogelijkheden voor verdere verdieping

Laat iedereen in de dagen voorafgaand aan jullie ontmoeting Nehemia 1 t/m 3 een aantal keer rustig doorlezen. Noteer voor jezelf wat jou opvalt aan wat Nehemia doet.

- Deel jullie gedachten met elkaar.
- Wat leren jullie van wat Nehemia doet?
- Breng wat je hebt gevonden in gebed.

Ruimte voor aantekeningen

2.3. De wenkende leider

Bij de bespreking van hoofdstuk 2 hebben jullie gesproken over leiding geven onder het gezag van Christus. Begin dit moment samen met een korte viering, Doe dit indien mogelijk in het liturgisch centrum.

Wees enkele minuten stil, steek eventueel een kaars aan, lees Psalm 95 en zing een aantal liederen. Sluit af met het 'Onze Vader'. Concentreer je in dit alles met elkaar op Christus en zijn koningschap.

Gespreksvragen bij hoofdstuk 3

1. Elke vorm van leiderschap die niet terug te voeren is op de bestemming faalt ten diepste (p. 47). Hoe komt de visie van de gemeente in jullie gesprek, agenda en gebed de ter sprake?
2. Leren kan op drie manieren (p. 54 en 55). Waar zien jullie deze vormen van leren terug in jullie stijl van leiding geven?
3. Waar zien jullie deze vormen van leren terug in de gemeente?

Mogelijkheden voor verdere verdieping

- Lees Fil. 3:17 / 1 Kor. 4:16 / 1 Kor. 11:1
- Spreek met elkaar door over wat Paulus hier schrijft.
  - Durf je zijn voorbeeld te volgen?
  - Welke overtuigingen liggen hieronder?
- Breng dit in gebed bij God en bid om de moed om vrij te handelen en de gemeente achter jullie aan te wenken.

Ruimte voor aantekeningen

2.4. Van duwen en trekken naar wenken

Korte terugblik

Hoe kijken jullie terug op de viering van de vorige keer?

Gespreksvragen bij hoofdstuk 4

1. Het belang van het vertegenwoordigende aspect van leiders wordt gemakkelijk onderschat en verwaarloosd. (p. 73 en 77) Wat roept dit in jou naar boven?
2. Het principe van Jethro is gericht op het volwassen en evenwichtig maken van mensen (p. 76). Kijk eens in de spiegel van dit citaat. Wat zien jullie?
3. Ga in gesprek over de stelling "De kerk van Christus verliest haar kracht als we de meeste aandacht schenken aan de organisatorische aspecten van het gemeentezijn" (p. 79).
4. Kijk nog een terug naar de stemmen die jullie veel en weinig horen in de gemeente (zie bespreking hoofdstuk 1). Breng dit in gebed en vertegenwoordig zo jullie gemeente bij Christus.

Mogelijkheden voor verdere verdieping

- Lees het citaat van Bonhoeffer (p. 79-80) samen nog eens rustig door.
- Neem eerst voor jezelf een paar minuten om onderstaande vragen te beantwoorden en deel daarna jullie gedachten:
  - 1) Waar gaat de meeste tijd in zitten
  - 2) Wat zegt dit over wat jullie belangrijk vinden?
  - 3) Is dit wat jullie willen?
  - 4) Neem tijd voor gebed

Ruimte voor aantekeningen

2.5. De bestemming

Korte terugblik

In de bespreking van hoofdstuk 4 hebben jullie veel en weinig gehoorde geluiden in gebed gebracht. Zijn er (nieuwe) gedachten of inzichten die jullie in de tussenliggende periode hebben ontvangen?

Gespreksvragen bij hoofdstuk 5

1. We zijn vaak meer bezig met onze gedachten en voorkeuren ten aanzien van kerkzijn dan met pogingen aansluiting te zoeken bij hen die nog geen leerling van Jezus zijn (p. 89). Het zijn van leerling staat hiermee onder druk. Herkennen jullie dit in eigen ontmoetingen en de gemeente?
2. Het zendingsbevel is een inspanningsverplichting voor de kerk (p. 88). Zijn jullie tevreden met jullie focus op de bestemming: leerlingen maken?
3. Het Evangelie doet pijn (p. 92) en brengt verandering teweeg in onszelf (p.93). Waar voelen jullie de pijn en zien jullie de verandering in jullie eigen leven en in dat van de gemeente?
4. Dank en bid voor elkaar en bid elkaar moed en spontaniteit toe (p. 90).

Mogelijkheden voor verdere verdieping

- Lees 1 Petrus 2:12 en 1 Tessalonicenzen 1
- Schrijf (op grote vellen) op:
  - 1) waar jullie God voor danken
  - 2) wat het goede leven is dat jullie uitdragen
- Op welke manier zijn de onderwerpen die jullie hierboven noemen, verbonden met de bestemming van de kerk?

Ruimte voor aantekeningen

2.6. De gemeente heeft leiders nodig

Korte terugblik

Zijn er momenten de delen waarin je in de tussenliggende periode moedig en spontaan bent geweest. Heb je dit (ook) bij anderen gezien? (zie p. 90)

Gespreksvragen bij hoofdstuk 6

1. Leiders zijn de herders van de gemeente, die tegelijk zelf geleid worden door Christus (p. 97). Hun verantwoordelijkheid is de gaven in de gemeente geschikt te maken (p. 99). Zijn jullie gericht op het activeren van de gaven die God aan de gemeente geeft? Waaruit blijkt dat?
2. De leiders van Jeruzalem durfden op een andere manier te kijken naar gebeurtenissen die voor onrust zorgden. Ze keken met aandacht en onderdrukten hun neiging om de onrust te willen oplossen (p. 101). Wat in de gemeente geeft jullie onrust? Schrijf dit in het midden op een groot vel papier.
3. Kijk met aandacht naar wat hier aan de hand is. Wat zien jullie? Noteer dat als een woordweb op het grote vel en verbind aspecten die met elkaar samenhangen.
4. Hoe kunnen jullie dit (=het onderwerp en woordweb) verbinden met de bestemming van de kerk?
5. Welke emotionele driehoek(en) (p. 106) herkennen jullie in de gemeente? Hoe beïnvloedt dit jullie denken en handelen?
6. Bid God om wijsheid en inzichten met het oog op jullie leiderschap in wat jullie in deze bespreking gevonden hebben.

Mogelijkheden voor verdere verdieping

- Lees Efeziërs 4 : 7 – 13
- Het gaat hier over de gaven die Christus aan een ieder van ons geeft. Van de leiders kun je zeggen dat het ambt een 'charisma onder de charismata' is.^A Anders gezegd: jullie, leiders, zijn het cadeau van God aan de gemeente. Geeft deze gedachte jullie vreugde? Waarom wel of niet?
- Bid voor elkaar en dank God voor jullie als zijn geschenk aan de gemeente.

Ruimte voor aantekeningen

---

^A Zie Dr. J.P. Versteeg *Kijk op de kerk*, p. 28

2.7. Voorbeeldig leiderschap activeert de gemeente

Korte terugblik

Kijk nog eens naar het woordweb van de vorige keer. Wat hebben jullie hiermee gedaan of moeten jullie gaan doen?

Gespreksvragen

1. De toegevoegde waarde van leiders ligt niet in de hun positie, maar in de rol die zij vervullen. (...) Dienende leiders zijn de eerste navolgers (p. 115). Hoe kijken jullie naar de waarde die jullie toevoegen aan de gemeente?
2. Het is nodig dat we anders gaan kijken naar de organisatie van de gemeente (p. 122). Geldt dit ook in jullie gemeente? En op welke manier dan?

Mogelijkheden voor verdere verdieping

- Lees 2 Timoteüs 1
- Kijk naar de houding van Paulus en
  - Hoe hij zich verbind met God en zijn geloofsgenoten
  - Welke grenzen hij voor zichzelf stelt
  - Wat de weerstand is en hoe hij zich hiertegen wapent.
- Wat leren^B jullie hiervan voor jullie manier van leiding geven?
- Bid voor elkaar en hoe jullie de gemeente voor kunnen gaan in wenken.

Ruimte voor aantekeningen

---

^B En welke vorm van leren passen jullie hierin toe? (zie p. 54 en 55)

3. OVER KERKPUNT

In en door kerken kunnen mensen iets proeven van het Koninkrijk van God. Daarom maken wij een punt van kerk-zijn. Vanuit een levend geloof, met hart voor de kerk en met onze kennis en ervaring willen we jou inspireren en begeleiden. Om zo bij te dragen aan de toekomst van jouw kerk; voor de kerkgemeenschap zelf en voor de omgeving. Met elkaar komen we zo verder in kerk-zijn.

Missie

Onze missie is: het praktisch inspireren en ondersteunen van geloofsgemeenschappen zodat door hen heen het Koninkrijk van God zichtbaar wordt voor elkaar en in de samenleving.

Voor wie

Wij willen lokale kerken dienen door middel van inspiratie, advisering en begeleiding. We zijn er voor alle kerken en dragen met elkaar bij aan vitale geloofsgemeenschappen en een hoopvolle samenleving door geloof te leven en te beleven.

Wie zijn we

Wij hebben een team van adviseurs met kennis en ervaring uit verschillende vakgebieden, die samen kerken van dienst zijn. Lees meer over ons op <https://kerkpunt.nl/medewerkers/>

Achtergrond

Kerkpunt is opgericht door de Gereformeerde Kerken vrijgemaakt en de Nederlands Gereformeerde Kerken. Onze dienstverlening stopt niet bij die kerkgrenzen.

Kerkpunt bestaat sinds 1 januari 2021 en is een fusie van Nederlands Gereformeerde Toerusting (Predikanten Steunpunt, Kerkenraden Steunpunt, Jeugdwerk Steunpunt en Missionair Steunpunt), Diaconaal Steunpunt en het Praktijkcentrum.

Meer weten

Wil je advies of begeleiding over (wenkend) leiderschap in de kerk? Neem contact op met Klaas Quist of een van zijn collega's. Ga naar www.kerkpunt.nl voor onze contactmogelijkheden of bel 085 – 1045 111.